

Niektóre programy przyczyniają się do rozwoju gospodarczego całej Unii Europejskiej

PYTANIE

Co to są programy sektorowe? Czym się różnią od pozostałych programów? Gdzie można ich szukać?

ODPOWIEDŹ

Programy sektorowe to specjalne programy wspierające rozwój wybranych obszarów społeczno-gospodarczych Unii Europejskiej.

WYJAŚNIENIE W perspektywie 2014–2020 Komisja Europejska zamierza prowadzić nabory w ramach następujących programów sektorowych:

- COSME 2014–2020** to program stworzony w celu zapewnienia przedsiębiorcom lepszego dostępu do finansowania oraz ułatwienia ekspansji na terenie Europy i poza nią. W ramach COSME Komisja Europejska ma zamiar wydać ponad 2,3 mld euro na sfinansowanie m.in. zwrotnych instrumentów kapitałowych przeznaczonych na inwestycje i gwarancje pożyczkowe dla przedsiębiorstw, poprawę dostępu do rynków Unii Europejskiej i poza nią za pośrednictwem Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości oraz wspierania MŚP poza obszarem Unii Europejskiej, zwłaszcza w zakresie ograniczania różnic regulacyjnych i biznesowych między UE a jej głównymi partnerami handlowymi. Do 31 marca 2015 r. trwał nabór na realizację projektów dotyczących współpracy międzynarodowej klastrów.
- Erasmus+** to program wspierający rozwój potencjału ludzkiego poprzez finansowanie działań wspomagających wymianę wiedzy, zdobywanie nowych umiejętności i zwiększających mobilność obywateli europejskich. Program zastępuje dotychczasowe inicjatywy: „Uczenie się przez Całe Życie” (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig) oraz „Młodzież w Działaniu”, a także 5 międzynarodowych programów współpracy (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink, Program na rzecz Współ-

pracy z Państwami Uprzemysłowionymi). Siedmioletni budżet programu wynosi 14,7 mld euro. Pierwsze nabory odbyły się w 2014 roku. Do 31 marca prowadzony był nabór w ramach akcji „Edukacja szkolna // akcja 2”. Kolejne nabory odbędą się w ciągu następnych miesięcy 2015 roku.

- Europa dla Obywateli 2014–2020** to inicjatywa wspierająca budowanie europejskiego społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmocnienie integracji europejskiej. Stanowi kontynuację programu o tej samej nazwie z perspektywy 2007–2013. Zakładany budżet programu to 185,5 mln euro. Nabory prowadzone są rokrocznie w terminie do 1.03 i 1.09 danego roku. Najbliższy nabór wniosków planowany jest dla działań 2.1 „Sieci miast” oraz 2.2 „Partnerstwo miast”. Termin składania wniosków o wsparcie upływa 1.09.2015 r. Najbliższy termin składania wniosków dla wszystkich komponentów (w tym także kolejny dla działań 2.1 i 2.2) upływa 1.03.2016 r.
- Kreatywna Europa 2014–2020** to program oferujący wsparcie finansowe dla sektorów audiowizualnych, kultury i kreatywnych. Będzie on głównym instrumentem promującym inicjatywy kulturalne zarówno w Unii, jak i poza nią. Inicjatywa ta zastępuje dotychczasowe trzy programy, tj. Kultura, Media oraz Media Mundus. Przewidywany budżet Programu Kreatywna Kultura 2014–2020 na cały okres programowania to 1,46 mld euro. Najbliższe nabory dla komponentu

Kultura (w zależności od tematu) to 10.2015, 02.2016 oraz 10.2016 roku. W ramach komponentu Media obecnie trwa pięć naborów z terminem zakończenia (w zależności od tematu) do 16.04.2015, 30.04.2015, 28.05.2015, 18.06.2015 oraz 2.07.2015 r.

- Life 2014–2020** to kontynuacja dotychczasowego programu Life+. Program przeznacza środki na ochronę środowiska naturalnego, wspierając m.in. wdrażanie rozwiązań w celu efektywnego wykorzystania walorów i zarządzania zasobami środowiskowymi. Jego budżet został ustalony na kwotę 3,5 mld euro. Nabór wniosków w ramach Programu odbywa się rokrocznie. W naborze na 2015 rok terminem ostatecznym złożenia wniosków jest 1.09.2015 r.
- Horyzont 2020** to program wspierający prowadzenie badań naukowych, rozwój technologii i innowacji. Jest kontynuacją trzech dotychczasowych programów: Programu ramowego, Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP) oraz inicjatyw Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT). Jego budżet to 80 mld euro. Inicjatywa ta ma trzy cele strategiczne skupiające się na udoskonaleniu bazy naukowej w Europie, uzyskaniu wiodącej pozycji w przemyśle oraz wyjściu naprzeciw wyzwaniom społecznym. Cele te będą osiągnięte poprzez wsparcie prowadzenia badań naukowych oraz wdrażanie ich wyników w sektorze przedsiębiorstw. Beneficjentami programu będą instytucje badawcze, uczelnie, przedsiębiorcy oraz naukowcy. Częścią programu jest inicjatywa Programu Inteligentna Energia dla Europy wspierająca działania nieinwestycyjne w sektorze energii, w tym działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii. Pierwsze nabory wniosków w ramach programu odbyły się w 2014 roku. Kolejnych

trzyście zostało już ogłoszonych. Termin składania wniosków upływa 25.11.2015 r.

7. **Program Łącząc Europę (CEF)** to instrument promujący wzrost zatrudnienia i konkurencyjności poprzez prowadzenie inwestycji ukierunkowanych na infrastrukturę na poziomie europejskim. CEF ma wspierać rozwój wydajnych, trwałych i skutecznie ze sobą połączonych sieci transeuropejskich w dziedzinie transportu, energii i usług cyfrowych. Program podzielony jest na trzy sektory: CEF Transport (wspieranie transportu), CEF Energy (energia), CEF Telecom (telekomunikacja). Budżet programu wynosi 33 mld euro. Nabory wniosków odbyły się w 2014 roku.
8. **Zdrowie na rzecz wzrostu gospodarczego 2014–2020** – ten program ma na celu wsparcie państw członkowskich w podjęciu reform sys-

temów opieki zdrowotnej, które uwzględniałyby zachodzące w Europie zmiany demograficzne i społeczne. Budżet programu to 449 mln euro.

9. **Europejski program na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI)** to program na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych, gwarantujący adekwatną opiekę społeczną i poprawę warunków pracy, a także przeciwdziałający wykluczeniu społecznemu i ubóstwu. EaSI łączy trzy dotychczasowe programy: Progress, EURES i Europejski Mechanizm Mikrofinansowy Progress. Budżet programu wynosi 815 mln euro. Aktualnie trwają trzy nabory w ramach tego programu. Terminy zakończenia naborów (w zależności od tematu) to 31.03.2015 r. oraz 31.12.2015 r.

Pozostałymi programami sektorowymi Komisji Europejskiej w perspektywie 2014–2020 są:

- inicjatywy wspierające badania związane z regionem Morza Bałtyckiego (**Bonus**),
- poprawa warunków życiowych osób starszych (**Ambient Assisted Living**),
- promowanie praw obywatelskich (**Prawa, równość i obywatelstwo**),
- rozwój europejskiej przestrzeni sprawiedliwości (**Sprawiedliwość na lata 2014–2020**) oraz
- wzmocnienie współpracy między Unią a państwami członkowskimi (**Unijny mechanizm ochrony ludności**).

Podstawa prawna:

- **Wytyczne programowe do Cosme, Horyzont 2020, EaSI, Kreatywna Europa, Erasmus+, Europa dla Obywateli, Life.**

Karolina Stań

analityk finansowy Kancelarii Doradztwa Gospodarczego Cieślak & Kordasiewicz

POWER to największe źródło dofinansowania na rzecz placówek oświatowych

PYTANIE

Czy w ramach funduszy europejskich z perspektywy 2014–2020 planowane jest wsparcie na działalność szkół i przedszkoli?

ODPOWIEDŹ

Fundusze unijne w nowej perspektywie finansowej 2014–2020 stawiają na wsparcie oświaty w czterech zasadniczych obszarach:

1. Wyrównywanie szans i przeciwdziałanie wykluczeniu w edukacji.
2. Podnoszenie jakości pracy szkoły.
3. Relacja szkoła a rynek pracy.
4. Upowszechnianie kształcenia przez całe życie.

Institucje działające na rzecz edukacji, w tym szkoły i przedszkola, mogą w wymienionych obszarach znaleźć możliwości otrzymania dofinansowania na planowane działania. Głównymi programami, które wspierają sektor edukacji, są Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) oraz 16 regionalnych programów operacyjnych. Szczególnym programem oferującym szeroki wachlarz wsparcia dla tego sektora jest także program Erasmus+.

WYJAŚNIENIE Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) jest finansowany w latach 2014–2020 przez Europejski Fundusz Społeczny. POWER zastąpił funkcjo-

nujący bardzo rozpoznawany w latach 2007–2013 Program Operacyjny Kapitał Ludzki (POKL). Zaznaczyć należy, że POWER jest kontynuacją POKL tylko w części. W tym progra-

mie nacisk położony będzie przede wszystkim na wsparcie rozwiązań systemowych w zakresie rynku pracy i integracji społecznej oraz edukacji. Program zakłada także dofinansowanie uczelni wyższych oraz innowacji społecznych i współpracy ponadnarodowej. W odróżnieniu od swojego poprzednika będzie przede wszystkim realizowany na poziomie krajowym. Tematyczne wsparcie na poziomie regionalnym przejmują programy regionalne.

Pozostałe elementy programowe, które w latach 2007–2013 były realizowane w regionalnym komponencie Programu Kapitał Ludzki, przejęte zostaną przez działania programów regionalnych.

Aktywność zawodowa

Według założeń generalnych POWER wspiera zatrudnienie i mobilność pracowników, włączenie społeczne i walkę z ubóstwem, inwestowanie w edukację,